

1.Sygn. akt VI GC 1192/17

1.0.0.1.WYROK

1.0.1.W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Rybniku, Wydział VI Gospodarczy

w składzie Przewodniczący SSR Andrzej Makówka

Protokolant stażysta Alicja Świtaj

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2018 r. w Rybniku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. w W.

przeciwko D. K.

2.o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 27.821,77 zł (dwadzieścia siedem tysięcy osiemset dwadzieścia jeden złotych siedemdziesiąt siedem groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 25 stycznia 2017 r.;
2. umarza postępowanie co do kwoty 6.900 zł (sześć tysięcy dziewięćset złotych);
3. oddala powództwo w pozostałej części;
4. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.047 zł (cztery tysiące czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sędzia

Sygn. akt. VI GC 1192/17

UZASADNIENIE

Powódka (...) Bank (...) S.A. w W. 25 stycznia 2017 r. wniosła o zasądzenie od pozwanego D. K. kwoty 35.750,48 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 35.543,94 zł od dnia wniesienia pozwu i kosztami postępowania. Podała, że udzieliła pozwanemu kredytu, który zgodnie z zawartą umową restrukturyzacyjną miał być spłacany w ratach, lecz pozwany nie wywiązał się z zobowiązania. Powódka wypowiedziała umowę, wobec czego cała niespłacona kwota stała się wymagalna w dniu 7 stycznia 2017 r. Na dochodzoną kwotę składały się: 34.721,77 zł kapitału, 100 zł opłat i kosztów, 822,17 zł odsetek umownych za okres od zawarcia umowy do jej rozwiązania, 106,54 zł odsetek za opóźnienie liczonych od kapitału za okres od dnia wymagalności do dnia poprzedzającego złożenie pozwu.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 10 kwietnia 2017 r., sygn. akt VI Nc-e 87469/17 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uwzględnił żądanie pozwu.

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Zarzucił brak wymagalności roszczenia, nieudowodnienie wysokości roszczenia, nieważność umowy bankowej, brak przekazania środków pieniężnych, brak związania postanowieniami umowy w części dotyczących wysokości odsetek za opóźnienie, brak wypowiedzenia umowy, przedawnienie roszczenia.

Sprawa została przekazana do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rybniku.

Pismem z 26 września 2017 r. powódka ograniczyła roszczenie o 6.900 zł, z uwagi na zapłatę dokonaną przez pozwanego po wniesieniu pozwu.

Pismem z 7 listopada 2017 r. pozwany dodatkowo zarzucił, że przedłożone przez powódkę dowody w postaci niepoświadczonych za zgodność z oryginałem kserokopii nie stanowią dokumentów. Podniósł także brak związania wzorcem umowy, który nie był z nim uzgodniony indywidualnie. Nadto, postanowienia umowy w zakresie zmiennej stopy oprocentowania kredytu były sprzeczne z zasadami współżycia społecznego z uwagi na brak jasnego kryterium zmiany oprocentowania. Jednocześnie, powódka nie informowała go o zmianie oprocentowania kredytu, nie podała za jaki okres zostały naliczone odsetki i nie wskazała jakie opłaty i koszty składały się na roszczenie. Powódka nie zaproponowała mu również restrukturyzacji zadłużenia, co skutkuje nieważnością oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Zarzucił także, że osoby zawierające umowę w imieniu powódki nie były do tego umocowane.

Sąd ustalił:

Dnia 18 lutego 2016 r. strony zawarły porozumienie nr (...) o restrukturyzacji kredytu udzielonego na podstawie umowy kredytowej nr (...) z 8 marca 2012 r. Zgodnie z porozumieniem uznane przez pozwanego zadłużenie z umowy kredytu w łącznej kwocie 47.948,46 zł miało zostać spłacone przez pozwanego w ciągu 24 miesięcy, w comiesięcznych ratach z odsetkami wg stawki referencyjnej WIBOR 1M powiększonej o stałą marżę powódki w wysokości 7%. Zasady zmiany oprocentowania zostały określone w Porozumieniu i Regulaminie. Powódka była uprawniona do naliczania opłat i prowizji określonych w Tabeli Oprocentowania, Opłat i Prowizji. Umowę w imieniu powódki podpisały pełnomocniczki powódki L. R. i A. B..

Dowód: kopia umowy kredytu k. 34-38 verte, kopia regulaminu k. 39

Pismem z 24 listopada 2016 r., doręczonym 29 listopada 2016 r., powódka wypowiedziała porozumienie z zachowaniem 31-dniowego okresu wypowiedzenia. Wskazała, że z upływem okresu wypowiedzenia całość zadłużenia stanie się natychmiast wymagalna. Jednocześnie wskazała, że spłata bieżącego zadłużenia w kwocie 8.643,42 zł do 4 stycznia 2017 r. spowoduje uchylenie skutków wypowiedzenia i umożliwi spłatę zadłużenia zgodnie z porozumieniem.

Dowód: kopia wypowiedzenia umowy z potwierdzeniem nadania i doręczenia k.40-41

Do dnia rozwiązania umowy pozwany nie uregulował części zobowiązania wynikającego z umowy. Na dzień 25 stycznia 2017 r. w księgach bankowych powódki widniało zadłużenie pozwanego wynikające z opisanego wcześniej porozumienia w łącznej wysokości 35.750,48 zł, na którą składały się kwoty: 34.721,77 zł kapitału, 822,17 zł odsetek umownych, 106,54 zł tytułem odsetek ustawowych od kapitału za okres od 5 stycznia 2017 r. do wystawienia wyciągu, 100 zł niespłaconych opłat i prowizji oraz innych kosztów. Po wniesieniu pozwu, pozwany zapłacił powódce: 2.200 zł 13 lutego 2017 r., 2.200 zł 1 marca 2017 r., 2.500 zł 10 kwietnia 2017 r.

Dowód: wydruk elektroniczny transakcji k. 77-79; kopia wyciągu z ksiąg rachunkowych banku k. 42

Sąd zważył:

Powódka dochodziła zapłaty z tytułu udzielonego, a następnie zrestrukturyzowanego kredytu. Podstawę prawną roszczenia stanowił przepis art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Restrukturyzacja udzielonego i niespłaconego kredytu nastąpiła w trybie art. 75c Prawa bankowego i zmieniła warunki i terminy spłaty kredytu, jednakże nie wykreowała nowego zobowiązania – nie stanowiła odnowienia z art. 506 k.c., co strony wskazały wprost w porozumieniu restrukturyzacyjnym.

Powódka wskazywała, iż zgodnie z zawartym porozumieniem restrukturyzacyjnym pozwany zobowiązał się do ratalnej spłaty zadłużenia wynikającego z wcześniejszej umowy kredytu, lecz nie wywiązał się z zobowiązania. Na potwierdzenie swoich roszczeń powódka przedłożyła kserokopie porozumienia restrukturyzacyjnego i wyciągu z ksiąg rachunkowych banku oraz zestawienie dokonanych transakcji. Podkreślić przy tym należy, iż co do zasady dokumenty winny zostać złożone w oryginale albo kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez uprawnioną osobę zgodnie z art. 129 k.p.c., jednakże przedłożenie niepoświadczonych kopii dokumentów nie pozbawia ich mocy dowodowej. Niepoświadczony za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów mogą zostać włączone w poczet materiału dowodowego na podstawie art. 309 k.p.c. Z treści wskazanego przepisu wynika, że możliwe jest przeprowadzenie dowodu także innymi środkami, niż wymienione w kodeksie, o ile są one nośnikami informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a ich wykorzystanie nie pozostaje w sprzeczności z przepisami prawa. Wobec braku dowodów przeciwnych ze strony pozwanego, niepoświadczony kopie stanowiły zatem dowód tego, co w nich ujawniono.

Powódka sprostowała w znacznej części spoczywającemu na niej ciężarowi dowodu z art. 6 k.c. oraz obowiązkowi dowodzenia swoich twierdzeń zgodnie z art. 232 k.p.c. Z przedstawionej przez nią kopii porozumienia wynikało, iż udzieliła pozwanemu kredytu, który nie był spłacany – zadłużenie z tego tytułu wynosiło w chwili zawarcia porozumienia 47.948,46 zł. Jednocześnie, w treści porozumienia pozwany uznał to zadłużenie, co stanowiło dowód wcześniejszego przekazania przez powódkę udzielonego kredytu oraz powstania zaległości w spłacie kredytu. Nadto, pozwany zobowiązał się do ratalnej spłaty zadłużenia wraz z umownymi odsetkami. Z zestawienia transakcji oraz kopii wyciągu z ksiąg rachunkowych banku wynikało natomiast, że pozwany nie uregulował części zobowiązania wynikającego z porozumienia. Na podstawie tych dowodów możliwe było ustalenie, że zadłużenie z tytułu niespłaconego kapitału wynosiło na dzień sporządzenia wyciągu 34.721,77 zł. Jednakże, dowody te nie mogły stanowić potwierdzenia zadłużenia z tytułu odsetek oraz opłat i prowizji mimo ich księgowego ujawnienia. Dokładna wysokość tych należności nie wynikała bowiem z przedłożonej kopii porozumienia, lecz miała zostać wskazana w regulaminie oraz stosownej tabeli, których jednakże powódka nie przedłożyła. Pozwany natomiast kwestionował wysokość dochodzonego zadłużenia. Tym samym, powódka wykazała zadłużenie pozwanego z tytułu kapitału, lecz nie wykazała zadłużenia z tytułu odsetek, opłat i prowizji.

Zadłużenie z tytułu kapitału stało się wymagalne w całości na skutek nieterminowej spłaty i wypowiedzenia 7 stycznia 2017 r. przez powódkę porozumienia restrukturyzacyjnego. Pozwany winien udowodnić, że dokonał spłaty kapitału zaciągniętego kredytu, lecz nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu, z którego wynikałoby, iż świadczenie powódki zostało spełnione, poza przyznaną przez powódkę zapłatą kwoty 6.900 zł. Tym samym, pozwany winien uregulować na rzecz powódki zadłużenie z tytułu kapitału kredytu w kwocie 27.821,77 zł. Bez znaczenia pozostaje przy tym, że powódka nie zaproponowała pozwanemu kolejnej restrukturyzacji zadłużenia, bowiem obowiązek ten zgodnie z art. 75c Prawa bankowego dotyczy umowy kredytowej i pożyczkowej, ale już nie porozumienia restrukturyzacyjnego zawartego w tym trybie. Innymi słowy, bank nie ma obowiązku wielokrotnego proponowania dłużnikowi zawierania porozumień co do istniejącego zadłużenia. Taki obowiązek bank musi wypełnić tylko raz.

Wierzytelności powódki nie były przedawnione. Zgodnie z art. 118 k.c. roszczenia okresowe oraz roszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przedawniają się z upływem 3 lat. Okres ten nie upłynął w stosunku do żadnego z roszczeń powódki niezależnie od tego, które raty nie zostały zapłacone przez pozwanego. Od chwili zawarcia porozumienia określającego na nowo terminy spłaty zadłużenia do chwili wniesienia powództwa nie minął nawet rok, a zawierając porozumienie pozwany uznał roszczenie, co zgodnie z art. 123 § 1 pkt 2 k.c. i art. 124 § 1 k.c. przerwało bieg przedawnienia, które od tej pory biegło na nowo w stosunku do każdej z rat należności.

Zawarta przez strony umowa nie była nieważna. Pozwany nie przedstawił żadnego dowodu obalającego domniemania z art. 97 k.c., z którego wynika, iż osoba czynna w lokalu przedsiębiorstwa jest umocowana do dokonywania czynności prawnych. Zarzut pozwanego o braku związania wzorcem umowy z powodu braku jego wcześniejszego doręczenia był nieskuteczny. Pozwany nie zawierał umowy w charakterze konsumenta, lecz przedsiębiorcy. Zatem z mocy art. 384 § 1 i 2 k.c. dla związania wzorcem umowy wystarczające było, że mógł z łatwością dowiedzieć się o treści wzorca i brak było obligatoryjnego wymogu doręczenia mu wzorca przed zawarciem umowy. Pozwany nie wskazywał

natomiast, iż nie miał możliwości zapoznania się ze wzorcem, w szczególności by przed zawarciem umowy zwracał się do pozwanej o jego przedłożenie i spotkał się z odmową. Odniesienie się do pozostałych zarzutów pozwanego skierowanych przeciwko roszczeniu o zapłatę skapitalizowanych odsetek, opłat i prowizji stało się zbędne na skutek niewykazania przez powódkę wysokości tych roszczeń.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne, na podstawie przywołanych przepisów zasądono od pozwanego na rzecz powódki kwotę 27.821,45 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 25 stycznia 2017 r. W zakresie kwoty 6.900 zł postępowanie umorzono zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. Okoliczności sprawy nie wskazywały, aby ograniczenie roszczenia było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa. Ograniczenie roszczenia było zatem dopuszczalne i nie wymagało zgody pozwanego, skoro nastąpiło przed rozpoczęciem rozprawy. W pozostałej części powództwo oddalono.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. zasądzając je zgodnie z żądaniem od dnia wniesienia pozwu.

O kosztach procesu postanowiono na podstawie art. 100 k.p.c., w całości obciążając nimi pozwanego, gdyż powódka uległa tylko co do nieznaczej części swojego roszczenia. Powód wygrał sprawę w zakresie kwoty 27.821,77 zł oraz został uznany za stronę wygrywającą w zakresie ograniczonej kwoty 6.900 zł. Zasadą jest, że w przypadku cofnięcia pozwu obowiązkiem zwrotu kosztów procesu obciążony jest powód (art. 203 § 2 i 3 k.p.c.). Jednakże, kiedy przyczyną cofnięcia pozwu jest zaspokojenie roszczenia powoda dopiero po wytoczeniu powództwa, a pozwany dał powód do wytoczenia powództwa, pozwanego należy potraktować za przegrywającego sprawę, od niego zatem powodowi należy się zwrot kosztów procesu. Pozwany spełnił w toku postępowania dochodzone roszczenie o zapłatę co do ograniczonej kwoty, a w chwili wniesienia pozwu pozostawał w zwłoce w zapłacie, czym dał powód do wytoczenia sprawy. W konsekwencji, powódkę należało uznać za stronę, która jedynie nieznacznie uległa co do swojego żądania (2,88% żądania), i która uprawniona jest do żądania zwrotu całości poniesionych kosztów procesu. Na zasądzone koszty w kwocie 4.047 zł składały się: opłata od pozwu 447 zł i koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł. Pozostała część opłaty sądowej 1.341 zł zostanie zwrócona jako nienależnie pobrana.

Sędzia